

No 38.

1883.

Mahjas Weefis.

Ar pascha wifuschehliga augsta Reifara mehleschann.

28. gada.

gahjums.

Mahjas Weefis iswahk weuceis pa nedetu.

Makfa ar peefuhfichanu par pasi:
 Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
 bes Peelikuma: par gadu 1 " 60
 Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25
 bes Peelikuma: par 1/2 gadu 1 " 85

Makfa bes peefuhfichanas Riga:
 Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
 bes Peelikuma: par gadu 1 " 90
 Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 90
 bes Peelikuma: par 1/2 gadu 1 " 55

Mahjas Weefis reel isdots festdeenahm no plst. 10 jahlot.

Makfa par fludinashanu: par weenas slejas smalsu rakstu (P-iti)-rimbu, jeb to weetu, lo tahda rinda eenem, makfa 8 aw.

Reekazija un espedizija Riga, Ernst Plates bilshu- un gramatu-brutatawa un burtu-leeuwē pee Pehlera kasnijas.

Mahditats. Jaunlaks finans. — Telegrafa finans. — Gelfshemes finans: Riga. Par laukstolu kuhfchannu Wilsjeme 1881/82. No Dubultem. No Trinneenas. Makfa. Kewele. Kurfemes mahzitaju sinode. Kurfeme. Keepajas Latw. labd. beedriba. Sinibu akadēmija. Maslawas. Rigas Latweeschu labdariga beedriba. Belotaja wehfules. — Peelikuma: Krasnisch. Graudi un seedi.

Jaunlaks finans.

Widsemes gubernators no sawas rewisijas Sahmu sala atkal atbrauzis Riga.

Pahr Rigas garigo seminariju sw. sinoda wirsprofurors sawa pahrskata par garigahm skolahm dod ne wifai glaimu spreedumu. Tur fazits: „Ne wifai peeteekoscha israhdi-jahs mahziba Rigas seminarija, jeb gan skolotaju fastahws ir peeteekoschs.“ Pehz tam kad isflaidrots, eeksch kam parahdijusees ne-peeteekoscha mahziba, pahrskats pahrimet skolotajeem un ufrangeem, ka tee nemas nepahrraugot skolenu darboschanos ahrepus klases, kuri, bes ufraudisibas laiku pawadidami pee laizigu schurnalu un awischi lasischanas dabujuschi gara wirseenu, las ne buht nefader ar teologu isglitibas mehrteem.“ — Tablat, deht kandidatu sagatawofchanas preeksch mahzitaju amata, ar pilnigu sawas draudses walodas prascham, us wirsprofurora preekschu lischam, sw. sinods nolehmis: 1) Rigas gariga seminarija Zgaumu un Latweeschu walodas mahzischam isplatit us wifahm klasesm, un 2) dot eespehju leelakam Zgaumu un Latweeschu skaitam, mahzitees Rigas gariga seminarija, preeksch kam Rigas bislapam usdot, il gadus, pehz wajadibas, greestees pee sw. sinoda, lai, bes jaw skolā pastahwofcham stipendijahm, bet us scha pascha pamata, tiktu atwehleta peepalihdsiba wifseem Zgaumu un Latweeschu semneeku behrneem, kam wajadisiba buhtu.

Pahrdaugawas Latw. labdarischanas beedriba pagahjuscha gada isgahdaja daschus pamahzidamns preekschnesumns jeb preeksch-lasijumns — pret masu ee-eeschanas maksu; ap teem tad it kreetns pulzinsch labwehligu klausitaju lasijahs, zaur to schai beedribai dascha eenemichana zehlahs — drihs winas swehtdeenas brijwstolueekem, drihs seemas swehtu eglitei par labu. Tagad atkal beedribas jaunaja lokala, tilta-gala, Kartajewa mahja (ee-eeja no dambja puses) sahls schahdus preekschnesumns isriblot, lueus ih-paschi laipni pabalstis jaw apnehmischees skolotajs N. Libel, awischi-rakstneeks Ber-

trama Kahrlis, kantora-korespondents J. Freizberg un wehl daschi ziti lungi. Niht, swehtdeen, 18. septembri, pulst. 6 wakara, Bertrama Kahrlis wedihs preekschah wehsturigos atgadijumns un weetu aprakstus „gar Daugawas malahm.“ Us scho wakaru war nahkt wihreeschi un seeweeshi, schoreis ari nebeedri un nebeedrenes, pret to maso eeschanas maksu no 20 lap. f., kas nahks par labu materiala eepirfichanai un isstrah-daschanai preeksch nahlofcha beedribas basara un islofes.

Kahds beedribas labwehletajs. Skruna. Nakti us 13. augustu bija Leischeds Pintauschu pagasta 9 firgi no ganibahm nosagti. Leischi, sagteem pakal dshidamees, atrada zaur Needres meshafarga J. S. peepalihdsibu Skrundas krona mesha 15. augusta ne ween sawus, bet wehl 3 firgus, 3 ratus un zitas leetas. Wifa atrasta mantiba ir Kuldigas pilsteesai peefuhfita. Sagti naw nokerti. Nedarbs nebhs no ziteem padarits, la no Tschiganeem, kuri wehl ar wairaf sirgeem ir mesha pamaniti, bet ismukuschi. — Tai pascha laika tika no weena Labradneela pee Skrundas S. jainneeka, winam wairaf la preeksch gada nosagts firgs usshimets. Pehz nineta jainneeka isheiluma, winsch esot firgu no Tschigana eemijis. — Wehlams buhtu, la Tschigani netiktu pagastis ustureti un la no wineem neweens firgus ne-andeletu, bes la tee flaidri peerahda, kur firgus nehmuschi. (X. A.)

Semtopibas departaments fino, la krona semes-ihpashumns esot 5,499,281 deset. leels un la tas par gadu eenesot 4,476,496 rbl., t. i. zaurmehra ne wairaf la 80 lap. par des.

Maslawas. Zhdandsinatais kola nams pee Kurflas dselszeta, no lura 1879. gada nowembri walts noseedsneeks Hartmanis libds ar beedreem randsija Reifarisko dselszeta branzeem usspert gaisa, la nesen sinojam, Dekrasowa kundsei par labu, lura Hartmanim us to bij aisdewise 1000 rbl., bij leekams pahrsolischana. Bet tadeht, la eskezijas isfinojumns geubti bij peefuhfams Hartmanim, tad spreeduma ispiditajs leedsahs isdarit pahrdoschann, par to Dekrasowa kundse sub-

dseja pee Maslawas aprinkteesas. Tagad nu fino, la pehdeja teesa atzehluse spreeduma ispiditaja leegschanos, pawehledama, la Hartmanim nepeesuhfitaes eskezijas sinojumns noleekams teesas kanzleja. Pahrdoschana notifschot 15. septembri.

Kowele. Par kahdu jaunlaku mozelli „Kijewlanins“ dabuja schahdu sinojumu: Pawezs semneeks, Dawids Schudrats, dshwoja Welitschmas zeema. Winsch bij pats sawas mahjas ihpashneeks un jauniba ari daudsmas dabujis skolas mahzibas. Garigu rakstu lasischana bij wina wisnihlakais darbs. Lai nu tikai pee schahs ween waretu kawetees, winsch mahju pahrdewis zitam ar to nosazijumu, la winam tur paleel finans faktinsch, kur peemestees. Til tabt wifg gahja labi un nu wihram bij eespehjam, lasit pehz patischanas aprakstus par „swehto“ dshwes gahjumeem u. t. t. Bet kad tam schai fina truhla deriga un sapratiga wadoma, tad wihrs nejaudaja wis paneht schahs daschdaschadas garigas baribas. Wina gars sahla aptumshotees, tas schlitahs redsot parahdichanahs un beidsot nogrima pilniga ahprahtibā. Starp zitahm parahdichanahm tas domajahs redsejis leelmozelli Warwaru, kas ar to sarinajusehs un tam dewuse pamahzijumns par dwehseles isglahbscham u. t. pr. Pehdigi winsch kahroja panahkt afinsleezineela goda kroni. Reif, kad wif ziti mahjas eemihneeki bij isgahjuschi lauka pee darba, winsch sanesa falmus sawa dshwolkli, litahs pats tur wirsa un tad uguni laida klah. Sajusdams pirmas deguma sahpes, winsch subshahs palihdsibas no leelmozelles Warwaras, bet kad tas neto nelihdsjeja un sahpes palika arween leelakas, tad sahla kleeht pehz zilweku palihdsibas. Saugeem tika dsirebeti un nelaimigais wehl israuts no leesmahm, tomehr jaw til stipri bij apdedis, la nomira pehz 3 deenu ilgus zeeschanas.

Amu Darjas apgabala si feni parahdijusees leelds bard. Wajadsigee sofi sperti. Ari Bucharas walidiba usazinata, peedalitees pee sifenu isnihzinashanas; tadeht la wini no tuweenes mehds eenahkt Turkestanas robeschās.

Selshemes finans.

Widemes gubernas awises 102. numura no 9. septembra 1883 issinots, ka rewidenta senatora kunga tagadeja adrese ir: Peterburga, Sergeja eela Nr. 24 (С. Петербургъ на Сергеевской улицъ домъ № 24).

Widemes ritterschaftes konvents, ka „Rig. Ztga“ dabujuse sinat, schogad sapulzschotees 17. oktobri.

Rigas Latweescheem! Sem schahda wiersraksta „B. W.“ pasneedi schahdu rakstu: Dsirdot, ar kahdu pateizibu, ar kahdu firsnibu Rigas Latweeschi un Kreewi atwadijuschees no augsti godata un mihleta senatora leelkunga Manaseina, lauzineechem — Rigas atstatumneeseem — zetahs schehlums, ka naw spehjuschi spert scho jauto joti minetahm diwahm Rigas pilsonu tantahm lihds, jo nebuhs nemas wairs jastahsta, ka Rigas atahlumneeki fajuh pret scho augsto, ne-aismirstamo waldebis wihru tapat karstu pateizibu, ka tee, kas dsihwojuschi schim zihdigam un spehzigam muhsu femes tehwa strahdneekam turwuma. Atstatums, isklaida lauzineeku dsihwe un nesinama schkirshanahs deena attureja lauzineekus, atwaditees lihds ar Rigas Latweescheem un Kreeweem no ajszelojoscha rewidenta leelkunga. Bet wiss tas, ko Rigas Latweeschi un Kreewi schai leeta darijuschi, kahdu godu, pateizibu un atshichanu schim zeenigam walstswihram rahdijuschi, tas wiss ir darits un rahdits ari, ta falot, is lauzineeku firdim, tadeht firsniga pateiziba Rigas Latweescheem no mums! Tahs paschas karstahs pateizibas jhtas, senatora leelkunga Baltiju atstahjot, wihnojahs ari lauzineeku firdis, kas pulzinaja tos daudi tuhstotichus Rigas Latweeschus un Kreewus pee scha augsta goda wihra durwim nakts klusuma. Ari lauzineeki fauz Jums lihds klusas firdis: lai dodahs senatora leelstungis sweiks un laimigs ar faweem darba peenahumeem augsta Semes Tehwa preelshah!

Wairaf lauzineeki no Wez-Perbalgas argabala.

Schihds maifa. Rahdi „mafari“ ir muhsu „rebes taisitaji“, to peerahda atkal atgadijums, kas nupat notizis schejeenes krona zeetuma. Rahds Schihds, kuram „sehdeschana“ wilkhs ilgati, ne ka bij patihlami, fahka gudrot, ka buhtu eespehjams, elpot atkal brihwo gaisu, baudit faldu brihwibu, atwaditees no telpahm, kurahs tam bij janorehkina wezi muhksiru grehki. Drihti Hirschlus L. — ta muhsu waroni fauz — bija gataws ar fawu „plahnu“. Winsch nogaidija deenu, hwa krona zeetuma zepta maife teel transporteta maifos us otru zeetumu kara slimnigas turwuma, eelshda maifa un notupahs zitu maifu starpa, gaididams, kamehr ari wihu, ka warenu „lofcheru bulku“ kraus wesuma. Un pateesi, ta ari witeek; jadoma, ka maifa nesejs, wihrs, wahrdah Sakis, bijis Schihda lihdsfuratajs. Bet ne latru reisi Schihdeem laimejahs ar iswillichanos ta, ka toreis Egipte. Sinkahrigais rospustas futcheeris fahl wesuma fakrautos maisus fchambit, winsch baksta ari to, hwa sehch bulla Hirschlus — ehre moti, jil mihkita maife, un til filta, nupat ka iszepta. Kuischeeram neleelahs buht labi, — winsch nowel maisu no wahgeem un nu atskan: „Li Gewalt, — lasen Sie mir raus!“ — Lasitajs pat

war domatees, lahbas beigahs bij schim atgadijumam. Hirschlus sehch atkal aif restehm un filosofe par pasaules launumu. Ka winsch zerejis ismukt is maifa un no wesuma, to laikam ismelleschana atklahs.

(B. W.)

Relaimes atgadijums Rigas-Zelgawas dselsszela. Sestdeenu, pulstien 9 un 50 min. Rigah peenahloschais brauzeens fabrauja Tornakalna, Kapsehtas eelas pahrbrauzama weeta, Olaines Kampu meschjarga Sakewa seewu. Relaimiga fainneeze, peenu pahrbewuse, us mahjahm brauldama pawisnajupe pahri masas meitenites, kurahs deesgan laimigi dabujuschas is rateem islekt, zitadi ari tahs buhtu dselsszela waktneeku palaidnibai, palikuschas par upuri; jo firgs pagalam, rati pa datai falausti. Saimneezei galwa druskas sadansita, zaur ko ta us weetas isklaiduse dsihwibu. Relaimes zehlfeshs zaur to, ka wahrti nebijuschi aistaiti. (B. W.)

Zaur polizijos kontroli pagahjuscha augusta mehnefi fuhrmani soditi 73 leetas (pret 63 julija), un proti: 18 ar rahjeenu, 53 ar naudnu un 2 ar arrestu no 1—6 deenahm. Bes tam 1 wesumfuhrmanis dabuja rahjeenu un otram uslika naudas sodu. Ne-isteesatas palika 36 leetas.

„Austral“ beedriba ir nu jaw peekto fugi eemantajuse. Sestdeen wina nopirka Bristolu fugi „Peru“, 432 reg. tonnu leelu, par 28,000 marku. Kugis ir buhwets Bremen 1863. gada. Beedribas dome sawa swehtdeenas sehdeschana nospreeda, fugi, pahrrakstot us beedribas wahrdnu, pahrdewet par „Perloni“. Par fuga wadoni peenehma kapteini Peteri Ancour, dsinuschu Jgawni. (No Latweeschu kapteineem neweens nebija peeteizees.)

Raktspatwerime jo beeschi top apmekleta no besjunta laudim. Zaurmehra scha gada pirmos 8 mehneschds wihu isleetoja 35 personas is naktis, t. i. pawisam 8445 personas, jeb 181 persona wairaf, ne ka tani pat laika pehrn. Bet naudas fina kuratorijai til labi wis newejahs. No 1. janwara lihds beidsamajam augustam eenehma:

no parakstutajem	1104 rbl.	—	kap.
„dahwanahm	76	„	10
„ahrlahrt. kollekt.	158	„	—
„naktspatwerimn.	422	„	35
„sihtumeem	28	„	6

topa 1788 rbl. 51 kap.

Bet eestahdes ustureschanas deht tani laika wajadseja isdot 1810 rbl. 34 kap., ta ka istruhka 21 rbl. 83 kap. No pehrna gada bij atlizis 188 rbl. 8 kap.; tapehz us 1. septembri kase gan wehl atradahs 166 rbl. 25 kap.; bet ar to lihds gada beigahm naw zerrams isikt, bet laikam wehl wajadsehs lihds 150 rbl., un nahloscha janwari jaw jamalsah 3000 rbl. ihres naudas. Tadeht mineta kuratorija usajina publiku, nepeemirf schahs eestahdes, bet zaur labprahtigahm dahwanahm peepalihdsset, lai schahds derigs eerihojums ne-aijeet boja, t. i. nebuhtu jaslehds. Raktspatwerime, ka finans, atronahs Peterburgas Uhr-Riga, leelaja Aleksandera eela Nr. 82, kur dahwanas leelums eerakstams sewiichka grahmata.

Pahrdaugawas Latweeschu labdarichanas beedribai bij swehtdeen, 11. septembri sch. g., ihsta goda-deenina; jo tad bij wefeli 3 gadi pagahjuschi, kamehr wina fahlfuse pilnigi darbotees. Schi deenina tad nu ari tika ar

it leelu dalibneeku pulku gobam pawabita beedribas jaunaja lokala — tilta-gala, Kartajewa mahja — pee pufehm flaiti puschlota kopiga galda, pee kura baudijumus loti pasaldinaja rumas, galda-dseefmas un wairabakfiga dseedaschana no beedribas jaukta lora. — R. Lihbel lgs sawa runa weba wehsturigis atgadijumus gar Daugawas krasteem preelshah, kura weeta ari scho beedribu ka weenu no beidsamajem gabaleem peemineja, un beidra scho runu ar to wehleschanos, lai Latweeschu firdis alaseh un wifur pamudina Latweeschu waloda us labdarichanu, kurahs anglis ir kristiga spehka wairoshchanahs, kas ir ihstais moraliskais pamats preelsh wifas wehlahahs tautas ehlas. — Frixberg lgs isklaidroja, ka mehhs weemigi tad ihsti brihwestibas wehrtigi israhdamees, kad negaidam wis us swehchneeku atgahdinashanahm, bet paschi peekeramees ne til ween labeem wahrdem, bet jo wairaf labeem darbeem; kad paschi sew usleekam peenahstunus — faweem lihdszilwekem par labu, zaur to til pascheem mostotees peenemshchanahs labuma preelsh tagatnes, dwehfeles apmeerinaschanahs preelsh nahlamibas — un jawstarpiga zeenishana un spehka fajuschana. — Brunsky lgs wehleja, lai schi labdarichanas beedriba te Pahrdaugawa wifahm beedribahm mirdsetu ka jauki spihdoscha un eepreezinadamiwadofcha swaigine, ka jauka un darbiga preelshschime. — Schihds beedribas preelshneeks R. Bextram lgs turpreti sawa atklahschanasruna peemineja, ka schi beedriba pa wiseem faweem 3 pastahwechanas gadeem ir daschadi ruhpejuschs sawam usdewumam kalpot; wina ir pa scho laiku gan zaur dseedaschanas kopschani, pamahjidameem preelshneefumeem, biblioteku un daschadeem isrihkojumeem kuhlojuse tikumigu un isglibtotu dsihwi sawa aprinda zilaf un wairot; bet wiswairaf winai ir wifa winas laika weizees un darbotees zaur fawu swehtdeenas — un roldarbu-fkolu; wairaf ne ka 150 behrnu ir schi pa teem 3 gadeem fawu mahzibu baudijuschi, no kureem daschi, kas ka jaw pee-anguschi bij eestahjuschees, tagad dsihwe it zeenitu stahwolli eonem. Schini otra pusgada scho swehtdeenasfkolu usfahls daschadu eemestu deht druskim wehlali, t. i. swehtdeen 18. septembri, plst. 9 preelsh pusdeenas — tilta-gala, Kartajewa mahja. Schini fkola nu ari peenemts jaunah fkolotajs, R. Lihbel lgs, kas Balkas seminari ismahzijeet; fkolneeki te maksah 20 kap. f. par mehnefi; preelsh nahadfigu wezalu behrneem top no beedribas schi nauda fkolas-wajadshahm ihpasehi peeschkirta. Lai beidsam schihds rindinas ar teem tal deend te dseedateem galda-dseefmas wahrdem: „Lai jel steidsahs Pahrdaugawa sewim gaismu zilbinat: zaur ko krahtos manta ihsta — fabeedribas zilajot.“

Deelee studentu swehtki. Ka isgahjuschi nuamurah issumah sinojam, tad Lehrpata studentu fabeedriba „Kuronon“ swehtija sawus 75. gada swehtkus. Lehrpata ir daschadas studentu fabeedribas, tahs wezalas ir „Kuronon“, pee kurahs wiswairaf peedalahs studenti is Kursemes, „Litwonon“, pee kurahs wiswairaf peedalahs studenti is Widemes, „Estonon“, pee kurahs wiswairaf peedalahs studenti is Jgawijas, un „Fraternitas Rigensis“, pee kurahs wiswairaf peedalahs studenti is Rigas. Bes tam wehl daschas zitah korporacijahs (studentu fabeedribas) atronahs

Teherpatā, no kurahm ta jaunāka ir „Lettonia”, pēe kuras wiswairal peedalahs Latweeschu. Studentu sabēdriba jeb korporāzija „Kuronā” jārū pastahw 75 gabus un winas dibinatāji nehmūschī few pār preekščsibm̄i diwus Latweeschu teikumus: „Sirds Kursemneeku gods” un „Drangš drangām.” Šhīnī gādā septembra mehnešī sēhī korporāzija swebhtija fawus 75. gādā swebhtus, kuras sēhejeenas Wahju awifes leeliskam apraksta. Pēhž schīm finahm pašneegsim ari fawēem laštajeem pašwujum, lai redš, tā tahdus studentu swebhtus fwin. Jhīta swebhtu weeta bīja Teherpatā, bet sēhee swebhtī atrada atbalsī ar Rīgā, Jelgawā, Leepajā u. t. pr. Kunasim pirms par Teherpatu.

Jaw 8. septembrī Teherpatā bīja teherpusees swebhtu uswallā, no dandš nāmeem plwīnājahs karogi Kursemes krahsās (falsch-silbaltš). Pa pilšehtas eelahm redseja gan masakus gan leelakus pulzinus ar raibahm studentu zepurehm šaigajam, lai waretu apflaritees, tā Teherpatā gadeem aisejot sawu isflatu pahrgrosijuse. Weži pašhstāmi, las gadeem nebija redsejuschēes, tagad šatīkahs un širsnīgi apšweizinajāhs. Wairak nēka fints „wezu” kungu, las studentu buhdami bīja peederejuschī pēe korporāzijas „Kuronā”, bīja īf Kursemes us sēheem swebhtēem atnahkuschī. „Kuronā” konwenta (sapulzes) kortelī studentu wakaru preekšč tam bīja atnahkuschōs weefus apšweizinajuschī.

Mineto „wezo” kungu laulatas draudsenes un meitas, pa leelakai dafai tagadeju „Kuronā” studentu mahtes un mahšas, nebija lawejuschahs parahdit sawu lihdsalibu pēe sēheem swebhtēem: winas bīja īschuwuschas un īfrakstijuschas swebhtu karogu us sēheem swebhtēem. Šhīnī deenā bīja swebhtu gahjeens.

9. septembrī bīja swebhtu maltite, kur, tā protams, daschas runas tīla turetās un weselības īffauktās un wahrdi runati, las garu pazet un šredi aīfgrahbī. Pēhž swebhtu maltites tahs deenas wakarā bīja balle.

Uš fawēem swebhtēem „Kuronā” tīla no zītahm korporāzījahm pagodinata un eepreezinata zaur ihpāschēem swebhtu pašneegumeem, las peerahda, tā „Kuronā” teel no zītahm mahju korporāzījahm zeenīta un mīhleta.

Rā jaw fazijam, sēhee swebhtī atrada atbalsī zītās Baltijas pilšehtās. Tā pār pēemehru Jelgawā, kur lahdi 65 swebhtu weefī bīja šapulzejuschēes us swebhtu maltiti, las tīla notureta Jelgawas amatneeku beedribās šahlē. Pēe schīhs swebhtu maltites ari peedalijahs wezs kungs, las preekšč wairak nēka 50 gadeem Teherpatā studeerejis un pēe „Kuronā” peederejis. Wīfus swebhtu weefus aīfgrahba, tad schīs wezais kungs šahstīja, tā preekšč 50 gadeem „Kuronā” swebhtijuse fawus 25. gadu swebhtus, kur wīnšch bījis klah.

Leepajā ari sēhee swebhtī tīla swebhtiti. Tee Leepajas kungi, las sawā laikā Teherpatā bījuschī un pēe „Kuronā” peederejuschī, bīja īfrahkojuschī swebhtus, us kureem bīja usluhguschī zītus Leepajas kungus, las sawā laikā unīwersitētē bījuschī, bet pēe „Kuronā” nepeederejuschī.

Uš nahkameem Lūtera swebhtēem, tā „Rīg. Ztgā” dīrdejuse, Leel-Nuzes mahzītājs J. Sakranowicz kgs, šaraktījis Latweeschu walodā Mahrtina Lūtera dīshwes gahjumu, las dīhsumā īfnahščot īf drukas, un mal-

šahčot tīkai 10 kap. — Wīdsemes fīnode gahdajot ari pār Lūtera raksta īfdoščānu Latweeschu un Jgaunu walodās, kuru tas laidīs kīstīteem Wīdsemē.

Par laukstolu buhščānu Wīdsemē 1881/1882. gādā īfneemam īf Wīdsemes laukstolu padomneeka Gulele Iga webhtijuma šahhdas fīnas:

1) Rīgās aprīnki: Šulte, Ahdaschī, Nītaure, Sigulda sūhdahs pār wahju mahju mahzībū, un domā pēe fewis eegrosīt šrahpes skolas, waj to panahlt zaur skolas laika pagawīnāščānu us 4 seemahm. Maschī un Wangaschī to negrib eewest, jo pagasti tam pretojahs. Ropāischōs šrahpes nanda pār atrawāščānos un pār aīfawēščānos teel zeeti peedšīhta, un no tā laika pastahw lahrtība. Słota grīb tahdu pašču lahrtību eewest. Jhščkīle sūhdahs pār melanīsku mahju mahzībū. Mahlpīls preezajahs, tā šrahpes skola mahzības wezīnot. Šoknese atnahl pēe pahrlausīščānas tīkai lahda 1/2 dafa no wīseem behrneem. Štukmands tīkai 1/3 dafa. Madleenas draudse dīwī mūschu ihpāschweelī fawahm skolahm fneeguschī eewehrojānu palīhdšību. Sigulda weens mūschu ihpāschneeks labakeem draudses skoleneem pēe atlaisčanās šchīnkōjis pa rublīm. — Pār palaidnību un nelahrtīgu atskolu apmeklēščānu sūhdš Šoknese, Ahdaschī, Šuntaschī; Šoknese tomehr atlaisch šrahpi pār aīfawētahm atskolu deenahm, tadēh tā atskolu šahščānu sludinot no kangeles, un ne wīs zaur zīkularu.

2) Walmeeras aprīnki: Šchē esot kōti līpīgas šlīmības plosijuschahs, tā tā 6 skolahm wajadsēja us nēfīnamu laiku apstahtees. — Jhpāschī leela sūhdšība bījuse, tā behrni no pahrlausīščānahm atrahwuschēes, tā: Leepupes, Rubenes, Līmbaschū, Straupes un Umurgas draudses. Līmbaschōs behrni apmekleja ari šlīkti atskolas. Mōjā, Burtneelds, Līmbaschōs un Leepupe ūetop šrahpes nanda lahrtīgi peedšīhta. Ari sēhehlojahs, tā wezālī pretojahs šlītai kōpehščānas eewēščānai skolā. Zītur, kur tā bījuse eewesta, atkal atstahta. Leels nelabums esot ari, tā šhīnī aprīnki, beš dandš nepahrbaudīteem skolotāju paligeem, atrodahs wehl 8 nēfataīfīti skolotāji.

3) Zehju aprīnki: Šchē mahju mahzība pēe labās usraudšības rahdahs labojuschs Šhrglōs, Lasdonē, Leeserē, Lubanē, Leepalnā, Zehsīs. Bet pēe pahrlausīščānahm tomehr truhšt dandš behrni; pār peem. Kalzenawā no 209 behrneem pahrlausīnati tīkai 94, Wez-Peebalgā no 658 behrneem — 103; tapat Raunā un Šhrglōs. Zehswaine fīno, tā no wīseem skolā eestahjoseem behrneem 1/4 bījuschī nēpīlīgi šataīfīti. Pār nelahrtīgu atskolneeku sūhtīščānu sūhdš skolas waldu leelakā dafa; tīkai Šaudone fīno, tā wīna fawējeem wehl weemu nedeku preekšč atskolas pagawīnāščānas klahl peeluhguschs. — No skolotajeem bīj tē lahdi nepeelahjīgus rakstus īflaiduschī laīfrahštōs. Weens tapa atstahdinats, dīwī dabuja bīhīdīnāščānu. Šhrglu un Leeseres draudschu skolas, las draudeja pawīsam panīhlt, tīla nodotas ihpāschai rewīšījai. Raunā dīwī pagasta skolas dabuja no ihpāschneeka semī peeschīrtu. Rahds skolas palīgs apakšč Šaudones grībeja us fawu roku eerīhlot klahī un to pār patstahwīgu līkt atšīht. Bet tad tas nu nenotīka, wīnšch apšūhdseja skolas waldi pēe skolu mīnīsterijas, bet jaw šlehda fawu skolu, pirms to no mīnīsterijas aīfšleedša.

4) Wallas aprīnki: Gaujenē nahl behrni

tagad lahrtīgati pēe pahrlausīščānahm, ne tā agral. Dīrse atrahjāhs 62 procentes, tas īf gandrīh 2/3 mahju behrni. Šhrgeme īf dehl šlīktas mahju mahzības šrahpes skolu nospreebuse. Dīfakē labojahs mahju mahzība zaur to, tā tur jaw tahda skola eelahrtota, Tapat ari Palsmarē. Mūksnē un Gulbenē truhšt wairak skolu. Šhrgemē un Palsmarē īf draudschu skolas paplašīnatas. Lugaschōs un Gaujenē wajadsētū ari to darīt. Tīkai weenā skolā wairak tā līhdš schīm toj šlīts ehdeens fneegts. 11 skolas palīgi naw pahrbaudītī. Gulbenē bīj meitu skola apstahjuschs, bet wajadsības dehl tīka lahda no mahzītāja eestāfīta un galā no konwenta us 1 gadu apstāprinata. Palsmarē un Mūstmeistere īf fawahm draudschu skolahm semīnara audšēmus pār paligeem demuse.

Ro Dubultēem. Šefona pagahjūfī, un šahūneeki ar jaw wīf aīfwahkuschēes. Dubulti un aplarteja jūhmalā šahl peenemt atkal sawu šlumjī kuso seemas weidu, dabai wehl šahumu pīlnībā lepojotees. Dāšču dāščadas, gan glīhtas, gan ari puslīhdš glīhtas wafaras mahjas šahw tukščas, tā īf mīruschas. Tīl Dubultu zentrā, Wez-Dubultōs, ap tīrgus plāzi, hodes un kņēpēs, wehl manama leelala dīshwība, pat trokknīs.

— Ari Majoru-Dubultu labdarības beedriba īf turahs deesgan rahmī, tīl pa reīfai lahdu ballī īfrahkodama. Pēhdejā laikā bīj lašams laīfrahštōs, tā beedriba swebhtēem, 14. augstā, līkūfī pamata akmeni jaun-zelamai skolai, gubernatora, wīze-gubernatora, polīzmeīstra un zītu kgu klahtbūščānā. Dāščī kungi dahwīnājuschī palīhdšībāi lahdas šūmmas, un Majoru, Melluschu u. ihpāschneeks, Mūrmūščas barons Fīrčs'a kgs, dahwājīs 500 rublu, un beš tam pār klatru skolu apmekletāju behrni īfgadus malfaschot pa rublīm. Aī šīrsnīgako preekču apšweizām šcho šolī, zerebami, tā jaunā skola buhš tahda, tā spēhs jūhmalās jānībū peenahzīgi glīhtot, un mūhsu tautas šcha laika tāīnos prašjūmus no skolas eewehros. — Wehl jūhmalā dibīnājahs otra beedriba, Jaun-Dubultōs, no pašheem gruntneekēem, las grīb gahdat ihpāschī pahrl Jaun-Dubultu glīhtaku uskopschānu, tā lahju zelīm apgahdaschānu ar laipahm, eelu apgāīmoschānu, koku šahdīščānu wajadsīgās weetās gar eelahm, u. t. t. Lāba teesa laternū ar stabeem jaw šcho wafar apgahdati. Laipas ari labā lahrtībā. Bet beedribāi wehl naw apgahdata apstīwīnāščāna, pār to beedri šīpri sēhehlojahs. Jo beš apstīwīnājuma beedribāi naw spēhjamš, fawu darbību pīlnā mehtrā īfplahīt. Dāščī eepreekšchēji īfrahkojūmī gan toj atwehletī. Tā ari swebhtēem, 28. aug., bīj halles īfrahkojums fīnamā Melluschu „šahlē”, tā īflīktās affīščas sludināja. — Mēfīn, las bīj wainīgs, tā affīščas bīj tīl šlīkta waloda un ortogrāfija? — Balle nebīj wīfai šīpri apmekleta, jo īf Maj.-Dub. labd. beedriba bīj eedomājuschēes, us šcho swebhtēemu īfrahlot puku ballī.

Wehl Dubultneekēem atminā breefmiģā šlepawība, las netahl no Wez-Dubultēem, naktī, otrām augstām īfējot, pabarīta. — Zeturdeem, 11. aug., atrada pahri Leelupes malā īfmeštu līhki. Tuwat apflatot, to pašina pār bīletneeku J. Mengelfonu īf Garīmu mahjānu. Rahdu nedeku tas nebīj redsetš. Rā īfrahbījahs, tas bīj nolautš, jo galwa bīj breefmiģi ar ahmuru šadaufīta, rīhkle

pahrgreesta un kruhtis sadurtas. Kallā bij leels akmens peefeets. Behz ahrista leezibas, tas wehl dšihwos eemests upē, jo eefšas bijuščas pilnas uhdens. Zaur ismeklešanū atrada pee labda Jaun-Dubultu grūntneeka dehla J. ahmuru, ar ko slepta-wibu pastrahdajis. J. kluwa fanemts, tapat nokautā mahsa un swainis, un no tirgus diwi Kreemi. (B.)

No Drūweenas. Behdejahs saules deenas, augusta mehnescha beigās, šafos labibas laulūs kreetni pabalinaja. Seelaka data jaw nodrumajuse, tagad šahf jaw pee kartupeku nemšchanas eet. Šini bij deesgan labi augušchi, bet beeschi apmekledamais leetus šalila welde, tā ka semalajās weetas bij šahfuschchi puht; linu-sehflu mas war ceļust. Mufas bij labi auguščas. Ari par meescheem nelo newaram suhrotees. Mudsī gan nepanahf pehrnajo, no šchagada rudseem maise neteel til dšeltena. Kartupeku lašči nokalta drihs, pašchi kartupeti ir pašhli. — Mudsū eesehšchana semalajās weetas nahzahs grūhti, tadeht ka leetus bij semi par mihtstaku pataišijis. Šcha gada augstus aplušlojot waretu domat, ka nu tikām ar maksšchanahm zauri, bet nesin, ka isdofees, jo pehrnajs un aispehrnajs gads dascham labam ari praša, lai wezo atlihdšinajot. — 1. septembri jaw labdam jaunajam grūntneekam notureja uhtropi, tadeht ka nespehja noliktas pirkšchanas maksšas aismakšat. Redšehs, ka ziteem us preešchu klahsees. Gribetu gan ar wiseem špeheem turtees ahmura trolšnim preti, un dšihwot šawās tehwu-tehwu pašpahrnēs, ja til waretu ismakšat.

Seela auka augusta mehnesi aplausa dandš toku mešchās. Ari toku-auglūs, ka ahbolūs dahšids, aptrauja. — Pašchā muischā kahdu jaun-usbuhwetu labibas-schluhni šagahša.

Konzertu, teatru un weesigu wakarū newaram telpas truhkuma deht isrihtot. Šchogad gan muhsu dšeedataju foris, no skolotaja Kaluina Iga wadits, peedalijahs 24. jūlijā no Ramšas labdarischanas beedribas isrihtotā konzertā — Ramkā. — Šchoreis lai peeteel. — 3.

Drūweenā iszehlušehs ašinš sehrga, cenešta no kahda strahdneeka is Whiteškas gubernas. No 3 lihds šchim šaslimuscheem weens iswefelojees un diwi wehl atronahs ahristešanā. Muischās ihpašchneeks darijis wifu, kas wajadšigs, lai šlimneeki tiktū atšchirti un peenahkofechi ahristeti.

Waska Par pilsehtas domneekem 5. septembri no 2. klases wehletajeem eezelti: K. Dunows, L. Kochs, M. Kofis, A. Mūsšfelds, Roberts Dahlbergs, J. Zelinskis, J. Špandis, G. T. Marthiesens, N. Kawakewskis un G. Bohls.

Wemele. Seela auka, kas 8. un 9. septembri tur plošjahs, padarijuse breesmigu šlahdi pee nameem, dahrseem un lugeem. Daschās preešchpilsehtu eelas papluhduščas no Augšchegara un juhras šadsihtheem uhde- neem, un telegrafa linija dandš werstu garumā nopostita pawišam. Šilweku dšihwibas, šil finams, naw aigahjuščas bojā.

Kursemes mahzītaju sinode Jelgawā šchogad atklahta 14. septembri.

Kursemei, šchogad janodob 1640 rekruschi. No šcha štaita kriht us Jelgawas aprinki 267, Bauskas — 139, Tukumas — 139, Talsu — 149, Ruldigas — 160, Wentšpils — 117, Mjwutes — 151, Grobinas

— 148, Jaunjelgawas — 190 un Šlufšes — 180 wihri.

Leepajas Latw. labd. beedriba 30. augustā noswineja šawus treschos gada-swehtkus, šaweenotus ar Semes-Dehwa wahrda deenu un břihwolaischanas swehtkeem, jauki pušchotā beedribas šahle jo jautri. Dalibneeku bij ap 80 personahm, kungi un kundses. Behz swehtku atklahšchanas runas un dalibneeku apšweizinašchanas, beedribas preešchneeks dewa ihšu pahrslatu par beedribas darbošchanos. Behz tam atskaneja no beedribas dšeedatajeem Latwju tautas šuhgšchana. Dimdofšs „urah“ šahli trihzinaja, kad preešchneeks Augstam Keiseram weseļibas usšauza; tapat ari ziteem augsteem walšis eerehdneem. Leepajas polizijmeistera weeneeks, ašefors barons fon Kleist, atbildeja Latweešchu walodā, us winam isšauktu augstu laimi, šajidams: „Es wehlu Leepajas Latw. labd. beedribai dandš šekmes, štrahdat ne-apnikušchaj jo projam tā lihds šchim, tad noluhšs buhs panahšts!“ Barons fon Kleist šarunadamees peesihmeja, ka winsch pah-leezinats, ka beedriba pateesi šawas robeschās nepahrkahpj un zerot, ka tas ari nahkamibā nenotiks. — Dalibneeki wehlu pehz pušnahts kopā palika un tika zaur runahm un dšeesmahm (no beedr. fora) pajautrinati.

(Lat.)

Sinibu akademijs us grafa Tolstoja wahrda dibinatais kapitals šasneedšis tikai 10,000 rbl., tā ka premiju 1500 rbl. seelumā waretu ismakšat tikai is 3 gadus. Lai nu ilgadus to waretu isdarit par šinibu darbeem, tad grafs Tolstojš lihds ar šawu laulatu draudšeni akademijsai wehl eemakšajuschchi lihds 20,000 rbl.

Pilsehtās, ka Peterburgas awišes štahsta, waldbiba grihot turpmaki dot balši pee zelšchanahm wišahm personahm, kas eenem dšihwoltus, par kureem tee maksā wairak ne ka 200 rbl. ihres. Tahšs nodoms ari teescham it pareišs un taisnigs, jo ihreneeki pa seelakai datai jaw ir tee, kas namu ihpašchneeku nodoschanas pilsehtai maksā, un kad pilsehtu šikumi balšs teesibu dod wiseem, kas pilsehtai par labu kahdas nodoschanas maksā, tad, pehz taisnibas, ari namu ihreneekem šcho teesibu newar atraut.

Mibinskā augusta mehnescha beigās un septembra šahlumā bijušchi wairak mehginajumu, beigt šawu dšihwibu sem dšelššezela brauzeeneem, bet wini wiš tikuschchi nowehrsti zaur mašchinistu manibu. Šhpašchi eewehrojami diwi atgadijumi: Kahda jaunelle metahs sem brauzeena — ais behdigas dšihwes, newaredama nabahšibas deht dabuht wihra; tuhli no publikas, ihpašchi no dšelššezela personala, tika nauda šamešta un winai bruhšes puhrs apgahdats. Dtris atgadijums bija ar šewu. Waizata, tadeht mellejuse nahwi, wina atbildeja: „Al atšahjeet mani: es esmu zitā eemihlejuschs“.

Zelaterinoflawā. Nowomoflowškas pilsehtā 4. septembri notikuse Šchihdu traze. Minetā deenā bija ispaudušehs wehšs, ka šagtas bahuzasleetas atrodotees kahdā Šchihda namā. Us šcho šinu 50—60 personas šahfuschas isšaupit un postit Šchihdu namus. Ši Zelaterinoflawas atšauza palihgā, bet telegrafa wadi bija laweti, tā ka lasaki nonahza tikai pullšten 10 wakarā. Tee tuhdat pahtagahm gahdaja par šahrtibu un meeru

un apzeetinaja 30 personas. Seeta nemta ismeklešchanā.

Iula. Sibirijas mehriš arweenu wairak tur isplehšchahs. Šā winsch no weenas weetas eeteel otrā, par to tikai weenu peemehru: N. Iga muischā, kas atronahs pee upes, kure dširdinaja lopus, reis peepeld malā gows galwa. Otrā deenā winam ar mehri jaw šaslimst 4 gowis, kahdas deenas wehlat jaw 32, kuras gandrihs wišas kreita. Dašchi muischu ihpašchneeki šaudejuschchi wifu šawu ganamu pulku, t. i. lihds 300 gabalu. Šes tam lopi zaur wahju baribu tik nespehžigi, ka sehrgai ne buht nespehž atturetees, waj to pahrzeest. Šlahde šneedšahs us miljoneem.

Mhsemes šinas.

Politikas pahrsfats. Anglijas ministru preešchneeks Gladstons ar šawu šewu, diwi meitahm, wezako dehlu Herbertu, Anglu dšejneeku Temisonu un dascheem ziteem pawadoneem atbrauja ar twaikoni Kopenhagene swehtdeenas wakarā. Birmdeenas rihtā Gladstons kopā ar Temisonu apštatija Danu galwas pilsehtas eewehrojamas weetas un tika eeluhgts ar wifu šawu familiju us wakarinahm kehniščlā pili. Otrā deenā Danu kehniščh ar šawu familiju un šaweem augsteem weeseem, tai štarpā ari Kreemu Keisars un Keisareene, apmeldeja Gladstonu us wina twaikona. Wiš weesi palika us twaikona koti ilgu laiku, proti no preešchpusdeenas lihds pušzel 3 pehz pusdeenas.

Par Anglu strahdneeku pelnas beedribu darbošchanos teel pašneegti apakšchā minete škaiti, kas leezina, kahdu leelisku labumu šchihš beedribas atnef. Weens no beedribas mehreem ir, pašneegt truhkuma laika, kad peetruhšt darba, šaweem lozekteem palihdšibu. Tā par peemehru 1879. gadā tā šauktā isseheneeru beedriba ismakšaja šaweem lozekteem 1½ miliona rublu un 5 gadu laikā šchi pate beedriba šaweem beedreem ismakšaja gandrihs 4 miljoni rubtu. Beezas beedribas kopā 1879. gadā ušturreja 11,550 familijas ar 46,000 lozekteem un šes tam wehl šneedša palihdšibu šlimneekem, isrihloja lihku paglabahšanū u. t. pr. Durhamas rakturušabeedriba ismakšajuse weena gadā lihds 1 mil. rubtu palihdšibas. Septinas strahdneeku beedribas kopā 6 gadu laikā ismakšajuschas 20 mil. rubtu palihdšibas un tomehr winas kasē wehl palizis škaidros naudas lihds 3 milioneem. Šaprotams, ka tahdas isdofchanas eespehjamās til tad, kad beedribahm leeli eenahtumi. Inseheneeru šabeedribai 1¼ miliona rubtu gadā eenahtums; dšelšštrahdneeku šabeedribai 420,000 rbl., zimmermanu šabeedribai ½ mil. rbl. u. t. pr. Šewehrojams, ka minetās šabeedribas preešch tā šaukteem štreikeem isdod toti mas naudas, proti til weenu procentu no šawa gada eenahtuma. Anglijā tiklab šabrikanti ka strahdneeki jaw ismahzijušchees isturetees mehreni. Šabrikanti, redšedami strahdneeku beedribu naudas špehtus un šajehgdami, ka naw til weegla leeta, tahs nospeest, šargahs zaur algas pamasiušchamū dot eemestu preešch štreika (apštahšchanos no strahdaschanas), un strahdneeki no šawas pušes atkal šargahs pahrgalwigi eesahft štreiku, kur ar to nekā newar panahft. Štrahdneeku beedribu šwars parahdijees ari tai šinā, ka Anglu parlaments šawā pagahjušchā sehdejumā isdewis strahdneekem par labu daschus šikumus, par peemehru šikumu,

ka parahdu peedfihfchanas labad nedrihfti atnemt pehdigo mantu, bet ja-atstahj no tahs lihds 200 rbl. wehrtiba.

Wahzija. Bismarka lapa „Norddeutsche Allgemeine Zeitunga“ pehdeja laikā wed toti niku karu pret Anglu awisi „Teims.“ (Daschi domā, ka schis karsch pateesiba esot karsch starp Bismarku un Gladstonu.) Awise „Teims“ jaw agraf ispelniusehs Bismarka lapas dusmas zaur issklaidrojumeem, ka uf Wahzu waldbibas puses til keisars Wilhelms un newis Bismarks usturot meeru. Zaur nakā laikā Anglu lapa nu fahstuse aistahwet domas, ka Austrija it labi waretu atrautes no fabeedribas ar Wahziju un labaf mellet salihgt ar Kreewiju un Angliju Balkanu pusfalas jautajums. Tahlat Anglu awise skubinajuse Franzuschu waldbibu, lai ta jel ahtri beigtu fawus karus tahlaja Arijas austrumā un atfautu wisus spehtus uf Franziju mahjās, lai ta buhtu broschala pret kahdu Wahzijas usbrukumu. Weegli faprotams, ka par tahdeem raksteem, kas nahf no swarigas Anglu awises, Bismarks, tā fakot, plihst puschu aif dusmahm. „Nordd. Allg. Ztg.“ no fawas puses issklaidro, ka Anglijas politila jaw no feneem laikeem esot, fawest Siropas zeetsemes leelwalstis fawā starpā eenaidā, lai tad Anglijai buhtu weeglaki aistahwet fawas intreses un isplatit fawu waru zitās pasales dakās. Til aif skaidibas Angli negribot Franzuschu spehka nobibinaschanahs Tonkinā. Anglu lapa, runadama no draudoshā Wahzijas usbruzena, til mellejot fabaidit Franziju, lai schi atfazitos no fawas koloniju politikas un nepaliku Anglijai par konkurentu. — Kad apluhko schos abus awischi rakstus, tad jafala, ka tiktahf, ka weena issafa otrai pahmetumus, abeem taisniba. Katra puse zaur faweem padomeem grib panahkt labumu til preefch sewis. Jautajums til ir, no kam preefch Franzijas un Austrijas atlez leelaka pelna: waj no tam, ka tahs nowehl melketo labumu Anglijai, waj tad, kad nowehl to Wahzijai.

Franzija. Tai pafchā laikā, kad Wahzija, ari Franzija tifa isrihloti kara spehku maneeweri, uf kureem, pehz pastahwofcha eeraduma, daschu sweschu leelwalstiju wirsneeki bij par weeseem. Pehz pabeigteem maneewereem Dischonā isrihloja goda meelastu korpusu kommandeereem un sweschajeem wirsneekem. Schai meelastā diwas eewehrojamas weselibas tifa issauktas. Franzuschu generals Wolfs issauza weselibu Kreewijai. Winam atbildeja Kreewu generals Dragumirows ar weselibas issankumu Franzijai. Dragumirows pee tam esot peefihmejis: „Lai neweens wairs newaretu is schihs glahses dsert zitu weselibu, es wimu fadausu!“ To winsch tad ari padarijis.

Danija. Par Nordenschelda ekspediziju Grenlandē tagad atnahfuschas finas. Ekspedizija nonahfufe lihds pascham Grenlandes widum, bet wisur atradufe tihru ledus un sneega tukfneji. Nekur ne-atrada semes gabalina, kas nebuhtu apsegts ar ledu un sneegu. Tas pa dakai issklaidrojees ari zaur to, ka Grenlandes eelschpuse, ka tagad israhdijees, pastahw is deefgan augsteem kalneem. Nordenschelda ekspedizija pirmo zeta datu, kahdus 130 kilometerus, no peekraustes uf eelschpusi, braukufe ar kamanahm, pee kam ta safneegufe 5000 pehdu angstumū pahr juh-

was speegeli. Tahlat ekspedizija gabjuse ar tā fanktahm sneega kurepēm. Schi otra zeta data istaisijuse 230 kilometeru. Schis zeffch tizis nostaijats til no kahdas ekspedizijas dakas, kas pastahwejuse pa leelakai dakai is Laplandeescheem. Ekspedizija galā safneegufe 7000 pehdū angstumū. Ekspedizija tagad atgreesusehs uf Reiklawitu Islandē.

Afrika. No Madagaskaras sinu, ka tur no 5. (17.) julija lihds schim ne-esot bijis eewehrojamas fadurfschanahs starp Franzuscheem un Howeescheem. Franzuschu spehks, ka sinams, eenehmis daschas weetas Madagaskaras peekrauste, par peem. Tamatawas ostu u. z. Howeeschu spehki pehz tam bij atlahpuschees uf falas eelschpusi. Franzuschi negahja teem tahlat palat, zeredami, ka Howeeschi drihs atgreesisees un usbruks teem, pee kam tad Franzuschi buhtu warejuschi fahant winus. Turpretim kara weschana pa Madagaskaras eelschpusi buhtu bijuse faweenota ar dascheem gruhumeem, preefch kuru pahwareschanas Franzuschu neleelais kara pulks bij par wahju. Bet Franzuschu zeriba naw peepildijusehs. Ari Howeeschi fapratuschu, ka teem nahktoš geuhiti, pahwaret Franzuschu pee peekraustes. Tadehft tee atturejuschees no usbruzeneem un gaidijuschu, ka Franzuschi nahktu dsitaki falā eelschā. Ari meera farunas naw isdewuschahs. Tadehft Franzuschi tagad esot nofpreeduschu, spert jaunus usbrufschanas fokus, kaut ari pee tam buhtu dsitaki ja-eet falā eelschā.

Rigas Latweeschu labdariga beedriba.

Labdarigu beedribu zenteeni peelihdsinajami pasihstamam „schehlfirdiga Samariteescha“ darbam, par kureem mas mehds taisit reklamus, kurus ne-ispausch „taurehm un stabulehm pa eelu stuhreem.“ Kas schos darbus grib selmet, tam wajaga tuwalmihlestibas pilnas firds, wajaga praft sewi aisleegtees, labu darit bes zeribas un lahruma uf atlihdsinajuma waj flawas, tam ja-usskata pat wisu behdigakais nabadsusch par sewim lihdsigu radijumu. Tapehz schihs beedribas nekaita wis tuhftoscheem fawus beedrus. Pee winahm peedalahs un pastahw it sewischki no lahfdibas uf to skubinati kaudis, kuru labā rola tad ari labpraht negrib sinat, ko kreisa dara, un kas to nemihl, ka par scheem darbeem atklati un staki runā waj fina. Un tomehr nebuhtu launs, ja labdarigu beedribu zilwekmihligos zenteemus wehl wairaf pabalstitu waj peebeedrotos wimu noluhkeem. Tā ari Rigas Latw. labd. beedriba flaita tikai kahdu 200 beedru. Schis flaitlis palizis jaw gandrihs stereotips. Teescham, mas flaitlis, til dauds tuhftoschu eedfihwotaju starpā! Lai nu gan schē ir wairaf labdarigu un fawstarpigu palihdsibas beedribu un tapehz buhtu domajams, ka kaudis pa tahm fadalahs; tomehr til leelā, plaschā aprinki, ka Rigas pilsehta, tahdu beedribu wehl neuhš pahraf dauds un ari tagad pastahwofchās neuhš pahraf pahrpilditas. Tapehz gan ari Rigas Latw. labd. beedribai wareja buht wairaf beedru. Schis truhlums zelahs warbuht zaur to, ka neween schihs beedribas zenteeni, bet ari winas panahkumi par mas pasihstami. Ahrupus weenreisiga gada pahrfalata un dascheem fihkeem fludinajumeem, mas par wimu kas

dsirdams. Dascheem zilwekeem ir tahds prahts, ka tee labpraht tur ween peedalahs, tur jaw kaut zil kas safneegts; daschi zaur zitu fabeedribu ween wehl nahf pee apsinas un juhtahs stipri, ar noluhku, preefch schihs beedribas modinat pee Latw. publikas intresi, kuru war parahdit waj tajā eestahjotes par beedri, waj ari peebeedrojotees par drihsumā nodomatās islofeschanas weizinataju, aifrahdischu ishumā uf schihs beedribas zenteeneem un panahkumeem.

Winas nosankums jaw eefihmē, ka schi beedriba grib labu darit. Labdaribai toti plaschs lauks un beedriba ari plaschato israudsijusehs. Wina pasneeds truhkumu zeetejem kautineem, ihpafchi atraitnehm un bahrineem, wispirms wisurwajadfigalo: deenischku pahrtiku ehdeends un maifē. Beedriba isdala no fawa kauschu kehka pahraf ne ka par 250 rbl. ehdeemus un maifes. Kauschu kehki ta pasneeds par lehtu malku weseligus un peeteekofchi spehzigus ehdeemus, tā ka ari tee war buht peeklahjigi pa-ehduschu, kureem tikai pahri desmit kapeiku waj wehl mafal par deemu ko isdot. — Turpmat ta pasneeds it sewischki mahtehm, kuraahm wairaf fihku behrinim, bet kuraahm wairs naw spehzigā maifes pelnitaja, it mehneschus naudas palihdsibas. Wina war tahdahm pasneegt katrai tikai pa 2 waj 3 rubli par mehnesi, jo peeprafijumi pehz palihdsibas noteel til leelā flaitā, ka beedriba schim brihscham wairaf palihdsibas nespehj pasneegt. Un tomehr, til ween dodot, wina upurē schim noluhkam mafakais 600 rublu par gadu. Ka wajadsiiba un truhkums teescham leeli, to peerahda tas, ka palihdsibas fanehmaji fanem pat til masu pabalstijumu afarahm un ar leelako pateizibu. — Seemas swehtku wakarā beedriba isrihko seemas swehtku egliti ar dahwanahm, bahrineem un nabadsigeem behrneem par preeku, — noschehlojameem sehrdeemischeem, kureem warbuht wiszaur gadu zitadi nekur ne-ussmaida ne mafakais preeka starinsch, bet ruhftais truhkums un meefigā un garigā nabadsiba jaw nospeesch jaunās dwehfelites tanis muhscha gaddis, kwi it katram pahrtikuschu zilweku behnam wisjantakee un wislaimigakee. — Tā palihdsoschahm rokahm ronahs wisur darba deefgan, issalkuschus ehdinot, atraitnes un bahrinus apgahdajot, zeetejeem fahpes remdejet un wimu peederigeem afaras schahwejet, ihfi fakot: tuwatajam palihdsset un kaspot wina kaitēs un behdās.

Bet weens no wisurwarigakeem darbeem, ko Rigas Latw. labdariga beedriba usnehmusehs, ir tas, ka wina eerihlojuse un ustur Latweeschu meitu-skolu. Schi prafa, ka faprotams, no beedribas leelafos upurus. Skolotaju algahm ween beedribai jagahdā preefch skolās wairaf ne ka 1800 rbl. par gadu, kamehr skolās naudas eenahf tikai ap 800 rbl. tapehz ka dauds skolneetschu dabu brihwskolu. Zil toti newairojahs usdewumu summa, kad eewehro, ka skola bes tam wehl ja-ustur t. i. ja-apgahdā wajadfigeem mahzibu u. z. peederumeem, skolās nams aplozjams, aptihrams u. t. pr. Scho sawu weenigo meitu skolu schē pilsehta, Latweescheem wajadseja eewehrot un kopt, ka sawu azu rangū. Wina audsē pehznahfoschu audschu audsetajas. No winahm, t. i. no pareisās meitu skolās audsetahm, atkarahs pa leelai dakai muhsu tautas nahkamiba. Ihpafchi

us behrnt pirmo attihstibu un walodu mahtes ir no leelaka swara. Ir peedshwots, ka namos, kur tehwi ar wisu bahrsibu domaja noteikt pirmo farunas walodu behrnt starpa pa sawam praham, neneela nau panahls, ja nama mahte nau tais domas. Tik leela wara un swariga nosime winahm. Tapehz newar buht weenalga, kahdas weetas winas sawa jauniba dabon sawu isglishtibu. Si nams, runa stahwofcha Latweeschu meitu skola mahja ari zitas, pee mums dshwe wajadfigas walodas, bet preekschrola tur tatschu ir muhsu mahtes walodai. Sewischlas tautiskas audschanas jaw nelir nau wajadfigs, bet wina ir fasneegta, ja kautas waloda skolās peenahzigi teel eewehrota un kopta. Tapehz schi skola, pareisi wadita, war buht no leela swara pee mums. Tapehz wina der eewehrot un pabalst, la ta waretu pastahwet un isplaut, la peenahfahs.

Schai sawai Latweeschu meitu skolai par labu Rigas Latw. labdariga beedriba isrihtos, ar peenahzigi un jaw dabutu walodas at-kauju, 18. septembra sch. g. Latweeschu beedribas nama jahle islof escha un, preeksch kuras loses, pa 20 kap. gabala, schodeen un rihtdeen wehl dabujamas Rig. Latw. beedr. nama. Ja nu daudsi, daschadu lawelku un eemeflu behl, nau eestahjuschees labdariga beedriba par beedreem un to newar darit, tad tomehr katram par peenahkumu wajadseja usluhtot, Latweeschu meitu skolu tahda kahra pabalst, la tagad naigi ruhpetos, lai loses wifas tiktu ispahrdotas un kahdas leetas dahwatas winesteem. Bawafaras islofeschana Latweeschu publika godam peerahdija, la wina atsiht un zeena labdr. beedribas kreetnos un nopeetnos zenteemus, ta la wifas loses wareja tikt ispahrdotas un labi daudsi daschadu leetu la dahwajumi bij pasneegtas. To paschu zerefim ari schoreis.

Latweeschi paspehs un fasneegs daudsi, ja weentopu weenoteem spehkeem gahdahs par sawas pehznahlofchas pa audses isglishtibas weetahm, kuras jaunā pa audse tantai ne cet paschana. So waj nu kahds peemineklis schē masal waj wairaf, waj kahdus attahlat stahwofschus fwehtkus, swin sposchi un lepni, waj ne, tas ir gluschi weenalga. Bet weenalga nau wis, waj pehznahlofchu pa audschu audsetajas kops tautas mantu waj ne, jeb waj paschas paliks par breesmigatajam sawas tautas isheldetajahm. Lai nu gan schint brihscham, deewamschehl, waram runat par weenu weenigu Latweeschu meitu skolu Rigā, tad tomehr, ja to labi kopim, ta ari saw nesihls labus auglus. So:

St augliss mas aprinkis top, daudsi
Ja to ar usihtibu top. S. R.

Belotaja webstules.

I. Pinnija (Somija).

St Maskawas 23. juija isbrauzis us Peterpili, un no tureenes 5. julija tahkatu braukdams us Pinniju, lai waretu par dascheem juhrneezibas un juhrskolu jautaju-meem weetigas finas fakraft, — notiku 6. julija Pinnijas galwas pilsehta Helsingforsā, kur tagad skaita jaw 43,000 eedshwotaju. Wisur bij redsams, la schihs wafaras besgaligais leetus maitajis feenu ptawas un labibu us laukeem. Pinnu ptawas un lauki pa dakai gulseja ugdeni. Augstatas weetas Pinnija mehdi pastahwet ij zeeteem almineem, kur laukus un ptawas cetaitit newar, un

tikai preebes un egles aug, alminu sprahgumds un schirbas sawas fahnes eespeedu schas. Pinnis schi to paschu labibu, to pee mums Baltija: aujas, meeschus, rudsus, wafaras-weeschus, firmus, linus, kartupe-lus, kanepes u. t. pr., un lauki ir labi uslopti, la ari augu-dahrsi; tikai leelu flahdi darot daschās wafaras naktis salnas, las nomaitajot wifus dahrus un laukus, ta la iszelahs wispahrigs bads. Bitada wihse Pinnem eet labi, toti labi.

Pinnija tagad skaita jaw lihds 200 awischu, no schahm isnahf puse Pinnu (Somu), un otra puse Sweedru waloda. Pinnu walodas un tautas teestbas ir stipri augis chas, no ta laika, kad 1868. g. man Pinnu students, teologs Helsingforsā teiza, la Pinnu studenti wif weenprahzigi strahdajot us to, lai waretu Pinnu walodai eegahdat politisku pilnwaru, un la schē ari zerot to panahlt, jo konstituzijas likums, lo Keisar's Aleksanders II. teem bij dahwajis tahda gara, la Aleksanders I. bij solijis, — schis likums stipri audsinaschot Pinnu partijas swaru. Doreis, ap 1868, Pinnu walodai nebij daudsi wairaf politikas swara, la Latweeschu un Jgannu walodahm ir tagad, — lai gan teoretiska wihse teem jaw bij daudsi apsolits. Bet tagad: tibri jabrihnahs, zil zeeti paschi Sweedri (las istaisa desmito daku no schihs jemes eedshwotajeem un ir gandrihs tahda pat stahwohli, la Wahzeeschi muhsu Baltija) us to pastahw, la Sweedru pilsehtu augstskolas, pat meitu augstskolas, jamahzahs Pinnu waloda tik pat nopeetni, la Sweedru waloda. Tikai pehzak, pehz schim diwahm tehwijas walodahm, nahf Pinnija „fweeschas“ walodas: Franzuschu, Anglu, Kreewu un Wahzu walodas. (Pinnija ir ihpafcha walstis, un nau Kreewijas prowinge, la Baltija un zitas Kreewu gubernijas.) Miknalee Sweedru partijas aistahwi pawisam ir aplufuschi, redsot, la Pinnu partijai wisur weizahs: tas ir kauschu wairums, Kreewijas justiziba, un ihsti liberals gars (las gahda par skolahm un nabadfigalo tautas daku laizigi un garigi); wif tas toti palihds Pinnu partijai, pee kuras tagad peeder jaw ari labs pulks dšimuschu Sweedru no leelingu un birgern kahrtahm; tapat leela basnizlungu dala, ir dšimuschu Pinni. Sweedru waloda zaur tahdu istureschanos it nemaf neteel apspeesta.

Sweedri un Pinni ir tagad leeli draugi (isnemot tikai daschus wadonus no wezas Sweedru partijas), tik pat leeli draugi drihs buhs Baltija Latweeschi un Wahzeeschi, kad pehdejee aprims gahnit un demunzet tautiskus Latweeschu un Jgannu zenteemus la breesnigus preeksch walstis un pat wifas zilwezibas. Sweedru partija papreeksch lamaja un demunzeja tapat, bet pehzak dabuja redset, la Kreewu leelmanns newar wis til weegli apmahnit, la to bij zerejuschi. Kreewu walodiba tagad nemaf nevretojahs Sweedru walodas isplatishanai Pinnija (Somija), sinadami, la tagad schi isplatishana wairs nenoshmd eenaidu pret Kreewiju — jo Pinnu partija, weenalga waj ta nu runa sweedriski waj pinniski (somiski), turahs zeeti pee Kreewijas un negrib ne sinat no saweenoschahs ar Sweedriju. Baltija katris ihsti mahzits Wahzeets, la ari Latweets un Jgannis, sin, la ar walodas leetu pee wineem stahw us matu tapat. Wihri la Schirens,

Julius Schardt un ziti, arweenu strahdahs un runahs Kreewijai par flahdi, waj nu wahziski, waj kreewiski, waj latwiski; bet ar teem ta nosakteein Jannilaweescheem un Jannigauweem tas ir un buhs muhscham gluschi zitadi, weenalga, waj tas ir wairaf waj masal konserwativs, ne la Schirena un Scharda kungi. Un la pee tahdas Baltijas Latweeschu un Jgannu partijas war ari Wahzeeschi un Kreewi peedalitees to war katris labi saprast, kad tas tur preeksch azim Pinnu un Sweedru politiku un itdeenigu dshwi, kur ar skolahm, nabagu namoem, literaturu tagad eet daudsi labi, ne la gahja senal.

Pagahjuschds Sweedru lailds Pinnijas galwas pilsehta bij Albo, las Stoholmai gut tuwali, ne la Helsingforsē. Tagad Albo pilsehta mahjo ap 25,000 eedshwotaju, un schē, la pilsehta, kur lehtali war dshwot, tagad ir Pinnijas juhrneeku zentris. Schē ir ta wislabaka Pinnijas juhrskola, ar saweno skolotaju Stenius t. (manu wezo pasistamu, Sweedru, no kura skolas 25 gahds jaw lihds 700 juhrneeku ir nolikuschi lapteim un sturmanu kšamemis). Scheit tagad buhwē daudsi dšeslu twailoni; buhwetajs ir Anglis Kreitons (W. Chrichton u. Co.), las gatawas dšeslu plahtes peewed ij Anglijas un tikai ne daudsi dšeslu un tehrandu dalas sagatawo Pinnija.

Schē tagad top 5 twailoni preeksch kaspijas juhras buhweti no Kreeweem; starp scheem weens par 80 waj 90,000 rubl., las wedihs 25,000 pudu nastas waj kerosina; otes par 145,000 rubl. preeksch 40,000 pudu nastas weschanas; treschais, mas tehrauda kugitis no 60 toneem, par 50,000 rubl. — Kas kugus pastelle pee Kreiton kga, tam wajaga pascham toti ismanigam buht, — zitadi eet flitti, jo Kreiton kgs pee tam arweenu to winnehš. Winesch buhwē ta, la top pastellets, un nau wina waina, kad kugis pehzak nau derigs, waj ir nestipris u. t. pr. Pehz „Veritas un Floyd“ likumeem tas nemaf nebuhwē (jo schē likumi zeeti nosaka, zil stiprahm wajaga buht dšesls un tehranda kugu dakahm). Lailam Kreitons, daudsi naudas fapelnjees, dosees us Angliju, — ta schē runa.

Schgeku kugus tagad Pinnija daudsi nebuhwē. Dimi pehdejds gahds esot lihds 5 milioni marku Pinnu kugds boja gahjuschi zaur leelahm aukahm Indijas juhrā, kur 5 leeli twailoni un ziti kugi pasuduschu. Tagad Pinnu kugu wehrtiba ne esot 12, bet tikai 10 milioni marku leela (Pinnu marka ir Jaanzuschu frank: tagad 42 kap).

Schos shtumms man istahstija Stenius kungs, las nem dalibu wifas tšhetras Albo pilsehtas kugu apdroschinaschanas beedribas. Us manu luhgichanu wifsch apsolija scho 4 beedribu statitus peesustit neween man, bet ari katram, las muhsu Baltijas juhrmalā tahdas kugu apdroschinaschanas beedribas gribetu cetaitit.

Japeemin, la kugoschana lihds schim Sweedri nem daudsi wairaf dalibas ne la Pinni, kuru leelaka daku tikai pehdejds 20 gahds sahl attihstitees. Man leelahs la Latweescheem laimeees drihsak tikt pee daudsi kugeem ne la Pinnem, kuru semei tuhst tahdu leelu andeles zentru, la Riga, Pēpaja, un kuru skolas ari wehl stahw pa daudsi basnizlungu (lai gan dšimuschu Pinnu) ro-

lās, kas it reti prot zoenit jubneezibas wehrtibu. Sweedru skolās esot dands, labalas; tās, nestahw, bānizlungu, rotās un ari Sweedri apdshwo tos jubras krastus, tur kugneeziba war wislabaki isdotees. Sinans, Sweedreem ari palihds tas, ka Sweedru waloda stahw tuwā sakarā ar Anglu un Holandeeschu walodahm. Šē man atkal japeemin, ka Skandinawur un Anght walodās atrodahs it dands wahedu, kas stahw tuwaki Latweeschu ne ka Wahzu walodai, t. i. tai walodai, kas tagad top leetata Wahzu drukā. Tadeht Latweeschu jubneekam nahf weeglaki ne ka Binnit jubneekam, saprast Anghts un dands zitas jubneeku tautas. C. Waldemars.

Sihiti notifikumi is Rīgas.
Sihlonis! Zaur stipro wehju, kas plošjāhs peektdeen, Bullds tapa nelainiigs tūreenes wejneeks Melderis. Wīnsch ar sawu laiwu tika dshits pret twaitoni „Woler“ un noslihta.

Deewa-kalposchana Rīgas bānizās.
Sweidben, 18. septembri.
Dehlaba bānizā: Speredis pūllsten 10 mahj. Golt.
Petere bānizā: " " 12 mahj. Hind.
Jānu bānizā: " " 10 mahj. Koller.
Gertrudes bānizā: " " 6 mahj. Boelchau.
Jesuu bānizā: " " 9 l. m. Wegrid.
Wadetiņu bānizā: " " 2 l. m. Walter.
" " 10 l. m. Schilling.
" " 2 w. m. Gilbe.
" " 10 w. m. Bergmann.
" " 10 w. m. Raehlbrandt.

Zirgus sīnas.

Raffa	pūtru		sudu		pobu		mūnū	
	rot.	fab.	rot.	fab.	rot.	fab.	rot.	fab.
Sweeschu . . .			1	08				
Rudju . . .			1	01				
Meeschu . . .			1	5				
Kufu . . .				78				
Linfelias . . .			1	40				
Kartupeku . . .	1	05						
Sweesta . . .					7			
Labu siku . . .							25	
Brastu siku . . .							10	
Dupjas sables . . .					70			
Smallas sables . . .					60			
Stangu sables . . .					2	20		
Keipu sables . . .					2	40		
Lapu tabaku . . .								

Sihbs 16. sept. atnabstufchi 1757 kugi, aifgabstufchi 1693 kugi.
Kabiloschais rebaltors: Ernst Platek.

Sludina jumi.
A. Th. Thiefs'a

Anglu magazine
Cefsch-Rigā, Kalku- un Wall-celu stuhri,
otra pahrdotawa: Peterb. preekschpilshehta, Kalku-eelā Nr. 28, blafus
Winkmana lga pahrdotawai un Sarina eebraufschanas-weetai,
peedahwā pa toti lehtahm zenahm un sem apgalwoschanas, ka prezes iz
ihsti labas;

Musikas instrumentus,
wisus bogenu, puhshamos un itamos instrumentus, tā ari
wisas musikas instrumentu dasas.

Laukfaimneezibas buhwleetas
lā: kajeju laktas, skrubwāstikus, klupes, sabgus, wihlus, rasch-
wihlus, chweku dselschus, kaltus u. t. pr. Par wiseem rihkeem top
apgalwots un ja wehlahs, top srashts aplēzibas-rashts.

Kehka- un mahjas-leetas,
no mifina, dselscha, tebrauda u. t. pr., tā tahs preeksch pilnigas faimnee-
zibas cerihloschanas iz wajabstigas.

Kewolwerus, pistoles un patronas
wisds leetojamds sistemds.

Ja wairat us weentels pehrl, tad top prezes wehl lehtati ap-
rehtinatas, tā ka us schahdu wihsti latrs pirzeis war toht lehti
fawas prezes eepirtt.

Rühr un beedris,
fenal Rühr un Zimmerthal,
Rigā, leelā Smitschu-eelā Nr. 7,
tirgo jaw 17 gadus ar schujamabm
maschinahm, pasihst smalki latru
sistemu un apstiele tahs is wisfla-
wenalahm fabrikahm pasau-
lē. Mehš peedahwajam tā ihsti
teizamas preeksch srodereem:
Rhenania, Badenia, Uni-
wersal A & B, wifs ar wis-

jaunakeem pahrlabojuumeem, lā: patent-paschspoleetaju, ritena izselschānu
un sweramo-lahju. — Tad wehl preeksch familiju-wajadsibas: Sin-
gera, Wheelera un Wilsona, Saksonia, Saksonia Regia, Fi-
delitas u. t. pr., tapat ari ar wisjaunakeem pahrlabojuumeem, lā: pa-
tent-paschspoleetaju pawedeena izshleju, pawedeena-nogreefeju un paschspil-
trisdamu schilberpakti.

Wislehtakas zenas. Wilniga apgalwoschana.
Zenu-rahditajs ar bildehm bes malkas.

Kahds ihpaschiuns
leelajā Masf.-eelā, uhdeus-wadu astahdes tu-
wumā, ar jaunahm ehtahm un lappahm 1200
kwadr.-afu leelu grunti, lura it ihpaschi deriga
preeksch labdas fabrikas buhwes, iz sem labent
eemalstas nolihgunneem pahrdodams jeb is-
rentefams.

Klabtalas sīnas top pasneestās Cefsch-Rigā,
Maristat-eelā Nr. 24, apstahā pa leestl. 3

Gruntsgabals,
uj lura diwas lola ehlas usduhwetas, labdas
1400 kwadr.-afu leelā, iiti tuwu pee Saksonia
stanzijas, ihsti derigs preeksch fabrikas eetaifis,
iz par peenemigeem nolihgunneem lehti pah-
dodams.
Klabtalas sīnas lihds pilstl. 11 preekschpūsd.
Sinder-eelā Nr. 4, pa 3 tr.

Weikala atwehrtchana.

Augsti zeen, publikai padewigi sūoju, ka esmu sawu weikalu, weh brabliga isibguma,
atfahlibris no mana brahja weikala, un esmu tagad tepat Cefsch-Rigā, Schluhnu-eelā
Nr. 3, birschas tuwumā, atwehrtis otreem, 6. septembri sch. g. patstahwigu weikalu,
sem tahs firmas

Bernhard Jansohn.
Šcho pahnodams, zeen, publikai laipni-luhbu, lai man to lihbs schim bahwato ushtiwu
ari schai jaunā weetā usiretu, pee lam apfolu labu, un taisnu apdeeneschānu.

Bernhard Jansohn,
selta-kaleju meistars. 1

**Semkopiabas = maschinu un rihku
pastahwiga isstahde**

F. W. Grahmann - Rigā,
Kahrka-eelā, eepretim Tufumas bahnusim.

Pastahwigs lehgeris
no Kulamabm maschinahm, labibas tibrishanas maschinahm,
ekselu-maschinahm, masahm ar gehpeli dsenamabm
sudmalahm u. t. j. pr.

Weenigais aifstahwis
no Berlīnes atz. beedr. „S. F. Eckert“ fabrikas ween- un wairallemeschu
arkleem, tā ari no Sweedrijās Desperum Bruf arkleem, kroneteem 1871.
un 1880. gaddš no Baltijas II. un III. semt. zentr. isstahdehm ar wisaug-
stakajahm goda-alsgahm.

Superfosfati un kaulu-milti. 1

G. Schönfeldt!
leelajā Sinder-eelā Nr. 12.

**Roguldijums dandsumā
lehtrauda- un fihkās prezēs**

peedahwā zaur, scho dandsumā un masumā wisadus amata
rihtus is flawenalahm fabrikahm preeksch galdneekem, drei-
maneem, zimermaneem, atshedsneekem, kalejeem, skro-
dereem un karpneekem; tad: harmonikas, wijoles lihbs
ar peederimeem, wilnas kahrstuwes, dsirkles, mehslu dak-
schas, lahpsas, grabbeklus un seena dakschas, par labum
apgalwojot un par lehtahm zenahm.

Pilsētas walde.

Las no pilsētas waldes deļi Wehwer-celas regulēšanas nesen eemantotais fenalais Hilla immobilis 2. pilsētas dalas 2. kwartali, us Wehwer- un Marstal-celu stuhra pol. Nr. 72 un 277 tiks tagad pārdošs, ar to nolīgumu, ka pirzjam ir ta preefš celas regulēšanas noteikta data no nama nofajitā laikā janovēšch. Preefš nolīgumu štāstalas sinas deļi fenala Hilla immobilis pārdošanas ir uztizetas Rīgas ekonomijas-pārwaldei. Tamdeļi ekonomijas-pārwalde lubēš, lai tee, las šcho namu gribetu pirkt, pectēktos ekonomijas-pārwaldes lantzējā, leelajā Rehninu-celā Nr. 5, tur warešs dabūt sinat pirtšchanas nolīgumus un turpat warešs arī farvus folijumus išteit.

Rīgā, 9. sept. 1883.
Nr. 2299.

Pilsētas walde.

Uf Rojas-falas, Masl. pilsētas-dalas 5. kwartali, šarp Rojas-falas pilsētas-grabwi un to gruntsgabalu sem pol. Nr. 423 atrodofchais, 143 kwadr. asu-leelais pilsētas gruntsgabals, us kura šchim brijšcham atrodofchis diwi šchuhni, taps us grunts-renti isdota.

Kuri wehletos to rentei, tee top lubgti, lai deļi štāstaleem nolīgumem par grunts-rentes isdofšanu nonabltu ekonomijas-pārwaldes lantzējā, leelajā Rehninu-celā Nr. 5. Ekonomijas-pārwalde, 9. septembrī 1883.
Nr. 2300.

Dešinamās-maltas sahgetaji

atrod tublit darbu Wotermiščas sahgdārnavos us Kaceli dambja.

Nupat tika gatawas un ir wiščas grabmatu-pārdošanas dabujamas:

Ihša Kreewijas wehsture, cešeta 50 lap.

Ihša Kristīgas draudses wehsture, pagastā štāstaleem salabofchis 3. Rud sītē, cešeta 15 lap.

Sehta un Škola, II. daļa, cešeta 40 lap.

Rīgā un Dehrpata

Schnafenburga apgahdeens.

Rīgā,

pišč. Kalku-celā Nr. 6.

Ziegler's un beedris,

Reepatā,

Aleksandra-celā Nr. 6.

agenti preefš

Štipris pogaļawojums.
Cešišķis postrohojums.

Šochi lihna ihaltšchane.
Masa bešhama melerichu pabruchēšchana.

Rustona Proftora lokomobilehm u. garainu fulamām moščinehm.

Pārdošs Odam'a superfosfatus no lehgera un us pastēšchānu. Top lubgti, pee laika apstolēt.

Beebahwaju is fawa leelā krahjuma wiščas smaltas

Kaschoku-prezes,

lā: mufes, krahgas, pelerinas, boas, baretu, kaschok-žepures no wikwisadāhm kaschok-ahdu sortehm taitšas.

Kungu- u. dahmu-kaschokus

gatawus lā ari peh; mehro.

Kaschoku-befazes preefš dahmu-wehteleem no štongsa, masgataju-lahšcha, melni krahfotāhm balte-lapsi, šarūna abdahm u. t. pr. pa wislehtalahm zenahm.

Kaschoki top fatāiti lā ari pabrtaiti.

G. Danjens,

Cešč. Rīgā, Jaun-celā Nr. 9.

No žensures atwehšets. Rīgā, 16. septembrī 1883.

Drufats un dabujams pee blīšču- un grabmatu-drufataja

Baltijas Kalendāris 1884.

Maksa 25 Kap. Atkalspārdewešji dabuhn 25 procentes pelnas dalas. Nodots B. Dīrīka un beedra generalkommissija Rīgā, Kumberga namā.

Latweešču kreenatee rakstneeki šcho kalendari ar šaweem raksteem puščkojuschī. Kalendariim ir šchabds faturs: Kalendarija. — Pāreistizigu kalendari. — Šchibdu šwehtli. — Gewehrojami notikumi. — Keišara jiltē. — Ahrsemju-waldineeki. — Iščgi. — Metrologija. — Tabulas. — Šinas pabr telegrafu. — Šinas pabr paši. — Wahju bruneneeku walšis dibināšchana. — Medizinas nodala. — Šaimneezibas nodala. — Teesu leetu nodala. — Štabstu nodala. — Politišķs pabrskats. — Kaps šlajā. — Gala wahrdi. — Študinjumi.

Zaur šcho par laipni eewehroščānu šinoju, la mani fabrikati nupat

Amsterdames šarptautiškā ištahde

preefš kolonijahm un eksporta dabuja wisangštako goda-aiņu

Selta medalu.

Rīgā, septembrī 1883.

A. Wolfschmidt,

brandwibna bešhinatawas, meeku-fabrikas, špita rektifilāzijas un deštiturās ihpašchneekš. 3

L. Lundmann un beedr,

Kalku- u. Walles-celu štuhri Nr. 2,

peebahwā wišeem tirgotājeem, tapat ari us lahšahm, kristibahm un ziteem wehšājeem atgadījumeem wiščas ahrsemju wihnu, ruma, konjaka,

u. t. pr. sortes, tapat ari wiščadus

Kreewijas wihnus

pa lehtahm zenahm, tad wehli limonades, šoda un šelters-uhdenus pa fabrikas zenahm.

Atkalspārdewešji dabu pelnas-teesu lehtati.

Rīstes un eepataščhāna netop rešhmata.

No 7. septembra šch. g. šablot es atkal dšhwoju **Cešč-Rīgā, leelajā Šmitschucelā Nr. 22, Trešolēta namā,** un peenemu ihdeenas šimneekus ahršteschāna. Dr. med. N. Oeyl. 1

Jauna apteeka.

Štrihpermiščas un aplabrtos Latweešču publikai par šinu, la esmu Štrihweru (Nimershof) štanzijas tuwimā atwehriš jaunu apteeku un la no 10. septembra šch. g. šablot, šatru trešchdeenu un šestdeenu no plšči. 2 šablot, kalteris Bienemann šch turpat peenems šimneekus. C. Reimer, apteekars Jaunšelgawā.

Banškā

ir dahmu-drehbju šchuhntawe eetašsta, tur top šchuhšchāna peenemti wiščadi darbi: lā šleites, lahšoh, deļi, tungu- un dahmu-woščhā u. t. pr. Turpat top peenemtas meitenes preefš šchuhšchānās eemahšchānās. Japeeprašs turpat štāstaju-celā Nr. 1/180, Šešolowa namā. Štroderene Melanie Gladlow.

Pulu- u. rotu-weikals, kusch libš šchim bija Šlabru-celā, atrodofchis tagad leelajā Rehninucelā Nr. 8. Šilga-hutes no 1 rbla šablot, tapat ari pulēs top toti šehi pārdoštas. Dutes top par 25 kap. garneceetas.

Material-preefšch bode un maifos-žep-tuwe ar dšhwolli ir lehti ihbrijama Bānijas- un Dštrnadu-celu štuhri Nr. 11, R. Traugottia namā. Štabstalas sinas pee B. W. Zeglewig, Kauf-celā Nr. 15.

Mahja.

Raba mahja ir pārdošama us otrā Kātrines dambja Reepu-celā Nr. 3.

Rakti no 14. us 15. sept. šch. g. ir Štultes Blāstahj šaimn. Wilelam Pulu no plawas nofagis gaisi-šchuhns širg, baltuminišč peerē, abahm palasas lahšahm wirpus žela baltums, neplutušchās mošas krepes, 5 pehči augšs, labat preefšlahjai nage puschu. Wežs 10. gaba, — un lalt-ratu wahgt, abos galēs ar štriksem pišti, weenā pušč weja un otrā jauna štrenge, kreifā pušč beņša ilfs. Ugrahbitājs dabu 25 rbl. pat-aiņu pee Štultes pag. waldes, Rīgā apr.

Labu melnu, peleku un baltu **wilnu,** lā ari širgu-leetas, paštal-ahdas un šol-ahdu dabuja un pārdoš pa mehrenahm zenahm J. P. Wolfows, Štabtu- un Šunpraw-celu štuhri Nr. 3.

J. J. Schlicht,

izgoščhānas dabriņeekš, pee pirmā Weišhu (Wihstolu) dambja Nr. 17, peebahwā wislabatas sortes

augtu-foku u. ogu-kruhmu, ženas naw dabrgas.

Rig. Latw. teatris.

Apalščā paralštijusees kommissija zaur šcho šino teatra draugeem Rīgā un us lauleem, h-ēds beenas turpmal notiš Rīgas Latw. teatris ištādes, jo peebšhwojumi peerahdijuschī, la šowišchli laulu-teatra publika šowus želojums us Rīgu lahpradi tā celahro, la wini fatāit lopā ar lahdu ištādī Latweešču teatri. Še eewehrojot, ir nosprešts, šchirī šejonā list teatris ištādīt ari lahods darba deenas ar šemišchli laulu publikai derigu programmu. Tā tad Latw. teatris ištādes šejonas pirmā pušč notiš šchadās deenās:

Šwehtdeen, 11. septembrī, šwehtdeen, 9. oktobri, šwehtdeen, 23. oktobri, žeturtddeen, 27. oktobri, šwehtdeen, 6. novembrī, žeturtddeen, 17. nowembrī, šwehtdeen, 27. nowembra, šwehtdeen, 11. dežembri, šwehtdeen, 25. dežembri, šestdeen, 6. janwari (Triju lungu deenā), šwehtdeen, 15. janwari, žeturtddeen, 26. janwari, šwehtdeen, 29. janwari un šwehtdeen, 12. februari. Štabstalas ištādes nofajišs turpmal. Rīg. Latw. beedr. teatris kommissija.

Maš-Šunprawm. palihdi. beedriha.

Šwehtdeen, 18. septembrī 1883. g.

Kengeragā Berche lūnga mahja:

Pufu-balle.

Šahlums plšči. 6 wakarā, beigas plšči. 3 rbtā. Makša: Kungeem 50 kap. Rantšehm 30 kap. Šalles komiteja.

No polizijas atwehšets. Rīgā, 16. septembrī 1883. Drufats un dabujams pee blīšču- un grabmatu-drufataja un kurtu-lehjeja Ernst Blates. Rīgā pee Behtera bānijas.